

Cal Garrifes (jaciment)

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector oest del terme municipal, parròquia de Sant Salvador de Torroella, antic terme del castell de Torroella
Emplaçament	Ctra. C-55, al km. 57,9 camí en direcció est i sud, 1 km aprox. Trencar a la dreta per camí direcció NW uns 1.200 m. Des de can Conill seguir 900 m oest, fins a les ruïnes cal Garrifes
Alçada:	511

Coordenades:

Latitud:	41.88263
Longitud:	1.69202
UTM Est (X):	391476
UTM Nord (Y):	4637572

Classificació

Número de fitxa	08141 - 165
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Medieval Modern
Segle	X-XVIII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 17.BARP. Valor arqueològic i paleontològic.
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Número inventari	CCAA 1563
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús

Titularitat	Privada
Titular:	08140A016000090000IM
Fitxes associades:	
<u>Necròpolis de cal Garrifes</u>	
<u>Cal Garrifes (masia)</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dl., 01/03/2021 - 13:27

Descripció

Centre de producció vitivinícola amb diversos elements excavats a la roca, possiblement d'època medieval i que devia continuar utilitzant-se en època moderna, ja que molt a prop (uns 60 m al nord) hi havia la masia de cal Garrifes, actualment en ruïnes. L'entorn és ric en afloraments rocosos en els quals s'observen nombrosos retalls de mides i formes diferents, així com diversos dipòsits excavats.

L'indret consta de diversos elements distribuït en un espai d'uns 50 m a la vora d'un camp. L'element més visible és la tina excavada en un bloc de roca, amb una construcció exterior de planta quadrada. Interiorment, és cilíndrica i es troba revestida dels típics cairons vidrats. Possiblement és dels segles XVII-XVIII i caldria considerar-la corresponent a la fase més moderna, possiblement vinculada ja a la masia de cal Garrifes.

En una roca del costat hi veiem una sèrie d'encaixos més o menys quadrats disposats a la mateixa alçada i distribuïts regularment, que es poden interpretar com a jàsseres per bigues d'una teulada. Aquests encaixos, molt ben escairats i de dimensions similars, devien correspondre a algun tipus de construcció, potser un petit habitatge o tal vegada un simple cobert auxiliar.

Per la banda sud de la roca hi podem observar dos blocs que formen un espai triangular. Presenten una línia d'encaixos paral·lels, situats a banda i banda dels blocs, i sembla que correspondrien a la coberta d'una estructura, tal vegada un refugi, petit magatzem o similar. En una altra roca hi ha dos dipòsits excavats de planta circular connectats entre si, que cal relacionar amb una antiga tina excavada. I uns 50 metres al sud encara trobem un altre dipòsit excavat sobre una roca, aquest de forma rectangular.

Observacions:

El jaciment es va donar a conèixer l'any 1983 en un article firmat per Jaume Barberà, Antoni Daura i Dolors Pardo. En la carta arqueològica de 1988 es va considerar aquest jaciment separat del que hi ha molt a prop i de característiques similars, anomenat necròpolis de cal Garrifes, uns metres a llevant del camí. En el Catàleg del patrimoni de Navàs es va seguir aquest mateix criteri, que nosaltres també hem seguit.

L'any 2006 es van realitzar unes prospeccions arqueològiques a l'entorn del jaciment que van consistir bàsicament en la recerca de materials. Els resultats van ser negatius. L'any 2010 Jordi Amorós va fer la revisió de la carta arqueològica i tampoc observà materials en superfície.

Bibliografia

BADIA, J.M. (1988). "Navàs". *Història del Bages*, vol. II. Edicions Parcir. Manresa, p. 159.

BARBERÀ, J., DAURA, A., PARDO, D. (1983). “Noves descobertes de necròpolis medievals als municipis de Cardona, Clariana de Cardener i Navàs”. *Butlletí del Patronat de Museus*, núm. 2. Cardona, p. 33-45.

DAURA, A., GALOBART, J. (1984). “Necròpolis de Cal Garrifes”. *Catalunya Romànica*, vol. XI. Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona, p. 351.352.

DAURA, A., GALOBART, J., PIÑERO, J. (1995) *L'arqueologia al Bages*. Col·lecció monografies, núm. 15. Centre d'Estudis del Bages. Manresa, p. 247.

FOLCH, C., GIBERT, J., MARTÍ, R. (2012). “Ocupació i organització del territori a la Catalunya central a l'alta edat mitjana”. *Actes de les I Jornades d'Arqueologia de la Catalunya Central* (Manresa, 28, 29 i 30 d'Octubre de 2010). Barcelona, p. 120.

MARTÍ, R., FOLCH, C., GIBERT, J. (2006). Memòria de les prospeccions arqueològiques a la Vall del Cardener. Arxiu Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Generalitat de Catalunya. Núm. Reg. 7084.

PIÑERO, J. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic i Històric de Navàs. Ajuntament de Navàs. Navàs. Fitxa A. 23.

